

ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ Η ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ;

Σύμμαχος των φοιτητών η εξοικείωσή τους με την τεχνολογία και τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους

Πρώτες μέρες εφαρμογής της διαδικτυακής διδασκαλίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ως μέτρου έκτακτης ανάγκης για την προστασία της πανεπιστημιακής κοινότητας από τον νέο κορωνοϊό (COVID-19). Η διαδικασία της εξ αποστάσεως διδασκαλίας για τους φοιτητές/τριες του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ξεκίνησε την Τετάρτη 18 Μαρτίου 2020, ενώ σε ορισμένα μεταπτυχιακά προγράμματα προσφέρονται μαθήματα διαδικτυακά από την προηγούμενη βδομάδα, όπου και ίσχυσαν προληπτικά μέτρα αναστολής των μαθημάτων.

Σε μια «διαδικτυακή βόλτα» στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, προσπαθήσαμε να πάρουμε τον παλμό του νέου τρόπου εκπαίδευσης. Με αρωγό τα τεχνολογικά μέσα, το μοντέλο λειτουργεί ως εναλλακτική λύση στην έκτακτη ανάγκη λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και χωρίς να υποβαθμίζει το μαθησιακό επίπεδο και την προσφερόμενη γνώση. Η

Meeting in "General" B1-B2: 4

PROJECT DESCRIPTION

Milestone-Activity	Duration (in weeks)	Predecessor Milestone or Activities	Requirements (in Labor-Days)	Requirements (in Labor-Days)	Requirements (in Labor-Days)
			Department 1	Department 2	Department 3
A-1	2		10	11	11
A-2	3		16	12	13
A-3	4	A-1, A-2	17	12	---
B-1	2		---	---	15
B-2	2	B-1	20	---	---
C-1	2		8	---	15
C-2	3	C-1	---	10	---
C-3	4	C-2	12	10	---
D-1	2		---	---	8
D-2	3	D-1	---	6	---
D-3	2	D-1	---	---	17
D-4	4	D-2, D-3	15	15	---
E	8	D	40	50	---
F	5	D	20	---	20
G	4	C, D	10	10	10
H-1	2		10	---	---
H-2	2	H-1	---	---	20
H-3	1	H-1	---	10	10
H-4	2	H-2, H-3	---	---	20
H-5	2	H-4	20	---	10
I	5	H	10	10	10

A
A1-A3: 6
A2-A5: 7

173

ευρέως διαδεδομένη μέθοδος εξ αποστάσεως διδασκαλίας, εφαρμόζεται προσωρινά μέχρι την επιστροφή στην κλασική διδασκαλία στις αίθουσες, μόλις το επιτρέψουν οι περιστάσεις.

Πάμε να δούμε τι αποκομίσαμε από τον διαδικτυακό μας διάλογο με ακαδημαϊκούς και φοιτητές/τριες από διαφορετικούς κλάδους σπουδών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με στόχο να μας μεταφέρουν τις πρώτες τους εντυπώσεις σχετικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τις σκέψεις τους για το κατά πόσο είναι επαρκείς και κατάλληλες οι υπάρχουσες υποδομές και κατά πόσο μπορούν να διασφαλίσουν την εύρυθμη λειτουργία των μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου.

- **Σωφρόνης Κληρίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών, Πρόεδρος Τμήματος Οικονομικών**

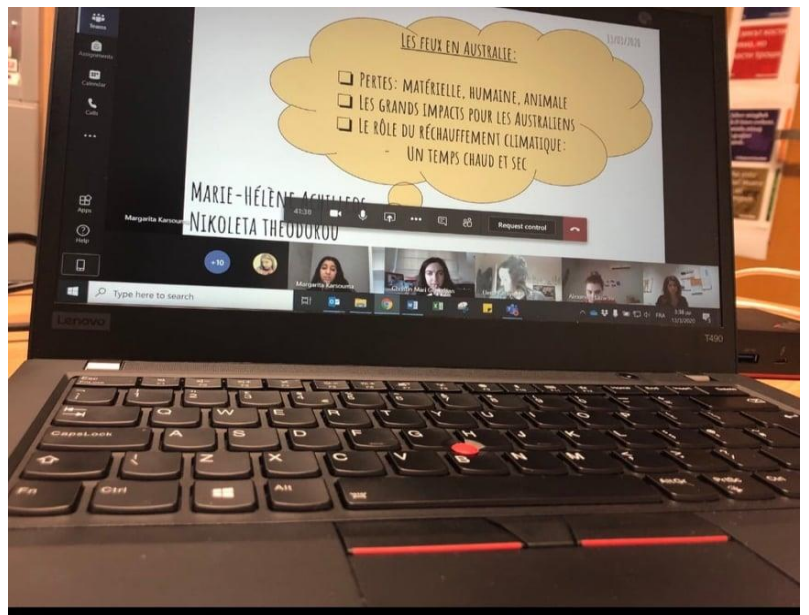
Η προσωπική μου εμπειρία ήταν πολύ θετική, όλα κύλισαν πολύ ομαλά. Η απαιτούμενη τεχνολογία υπάρχει ήδη και είναι πολύ εύχρηστη. Είναι θέμα εξοικείωσης των χρηστών, ούτως ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή μαθησιακή εμπειρία. Όπως λέγεται, κάθε κρίση είναι και μια ευκαιρία. Για εμάς ως Πανεπιστήμιο είναι ευκαιρία να δουλέψουμε με τα συστήματα της εξ αποστάσεως μάθησης, τα οποία σίγουρα θα έχουν όλο και αυξανόμενο ρόλο στην εκπαίδευση του μέλλοντος. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα καταργηθεί η προσωπική επαφή, η οποία έχει τη δική της μοναδική αξία.

- **Δώρα Λοϊζίδου, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό, Τμήμα Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών**

Άρχισα τα Διαδικτυακά μαθήματα αμέσως. Ήδη με το ενδεχόμενο να μην γίνονται μαθήματα, είχα ενημερώσει τους φοιτητές μου ότι θα τα κάνουμε διαδικτυακά. Η διαδικασία ήταν ομαλή, αλλά ως ήταν αναμενόμενο, στο πρώτο μάθημα χάσαμε λίγο χρόνο στην αρχή μέχρι να συνδεθεί όλη η τάξη.

Η Υπηρεσία Πληροφορικής Υποδομής του Πανεπιστημίου Κύπρου κλήθηκε να δώσει άμεσα λύση, και θεωρώ ότι ήταν πολύ γρήγοροι και αποτελεσματικοί για την έκτακτη κατάσταση στην οποία βρισκόμασταν. Πιστεύω όμως, αυτές είναι λύσεις «ad hoc» για εξ αποστάσεως εκπαίδευση, για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που θα χρησιμοποιηθούν, και δεν είναι οι καλύτερες υποδοχές για μακροχρόνια χρήση διαδικτυακής εκπαίδευσης.

Είναι εφικτό να επιτευχθούν τα απαιτούμενα μαθησιακά αποτελέσματα, αλλά χρειάζεται ευελιξία και δημιουργικότητα από τον διδάσκοντα. Αν και προσωπικά είμαι εξοικειωμένη με τη διαδικτυακή διδασκαλία, γνωρίζω ότι δεν είναι εύκολο για όλους. Χρειάζεται χρόνος για εκπαίδευση και εξοικείωση του διδάσκοντα. Δεδομένου ότι κληθήκαμε να προσαρμόσουμε τη διδασκαλία σε μικρό χρονικό διάστημα, πιστεύω ότι το μεγαλύτερο μέρος του προγράμματος μπορεί να τηρηθεί με τη θέληση όμως και των φοιτητών.

- **Μαρία Ιακώβου, Καθηγήτρια Προϊστορικής και Πρωτοϊστορικής Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας**

Όλοι μου οι φόβοι αναφορικά με τις αντοχές του συστήματος, υποχώρησαν μόλις έκανα τα πρώτα δυο προπτυχιακά μαθήματα με την εφαρμογή «Microsoft Teams». Η διαδικασία ήταν ομαλή, η επικοινωνία άμεση και, θα προσέθετα, συγκινητική, οπότε δεν ένιωθα ότι μιλούσα... μόνη μου. Οι πρωτοετείς φοιτητές, έβλεπαν καθαρά το «Power Point» –εξάλλου το ίδιο το είχα ήδη αναρτήσει στο σύστημα του Blackboard– και μόνο ένα-δύο παιδιά αντιμετώπισαν μικρής διάρκειας προβλήματα.

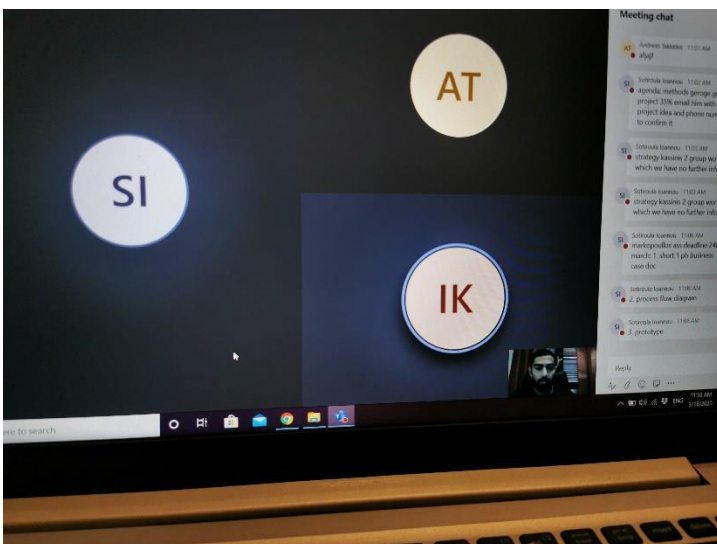

Σε σχέση με τα συγκεκριμένα μαθήματα που διδάσκω αυτό το εξάμηνο, δεν υπάρχει πρόβλημα ολοκλήρωσης της ύλης. Τα μαθησιακά αποτελέσματα θα επιτευχθούν, υπό την προϋπόθεση ότι και οι φοιτητές μελετούν, όπως θα μελετούσαν και υπό κανονικές συνθήκες. Ως προς το «Εισαγωγικό Μάθημα Αρχαιολογίας» δεν χρειάστηκε προσαρμογή του υλικού. Όμως, σε σχέση με το μάθημα του ανώτερου επιπέδου, στο οποίο οι φοιτητές πρέπει να κάνουν έρευνα σε αρχαιολογικές πηγές, ανέβασα στο Blackboard μια εκτενέστατη βιβλιογραφία (κείμενα σε αρχεία PDF), καθώς και επίσημες/έγκυρες ιστοσελίδες, με τις οποίες θα μπορέσουν να υλοποιηθούν και οι 22 αυτόνομες εργασίες, παρά το γεγονός ότι οι βιβλιοθήκες μας είναι κλειστές. Η ερευνητική εμπειρία δεν είναι η ίδια. Δεν μπορεί να αντικατασταθεί εύκολα η επαφή με τις πρωτογενείς μονογραφίες και τους τόμους των δημοσιευμένων ανασκαφικών προγραμμάτων, αλλά πρέπει να εργαστούμε κάτω από ιδιόζυουσες συνθήκες. Θα τα καταφέρουμε.

- **Αριστοτέλης Κωνσταντινίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής, Πρόεδρος του Τμήματος Νομικής**

Τα διαδικτυακά μαθήματα στο Τμήμα Νομικής έχουν ξεκινήσει κανονικά, σύμφωνα με τις οδηγίες των Πανεπιστημιακών Αρχών και των Τεχνικών Υπηρεσιών. Πιστεύω πως είναι εφικτό να ολοκληρωθεί κανονικά το εξάμηνο, χωρίς σοβαρά προβλήματα, επιτυγχάνοντας τα μαθησιακά αποτελέσματα, αν και κατά την προσωπική μου άποψη και εμπειρία, τίποτα δεν μπορεί να υποκαταστήσει την δια ζώσης αμεσότητα του πανεπιστημιακού δασκάλου με το φοιτητικό ακροατήριο, κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος.

- **Χαράλαμπος Τρακοσιής, πρωτοετής μεταπτυχιακός φοιτητής, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων**

Όταν ο ακαδημαϊκός χρειάζεται να κάνει το μάθημα πιο διαδραστικό, υπάρχουν κάποιες δυσκολίες. Επίσης, υπάρχουν προβλήματα στον τρόπο αξιολόγησης και αντικατάστασης των συνηθισμένων εξετάσεων. Οι Καθηγητές του MBA (Master in Business Administration) προσπαθούν να είναι όσο πιο διαδραστικοί γίνεται, κυρίως με τη χρήση του Whiteboard στο «Microsoft Teams», και να αλλάξουν τον τρόπο αξιολόγησης, δίνοντάς μας περισσότερες κατ' οίκον εξετάσεις. Φυσικά αναμένουμε μέχρι τις τελικές εξετάσεις, να βελτιωθεί αισθητά η κατάσταση. Σε κάποιες περιπτώσεις πιστεύω πως θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η εξ αποστάσεως διδασκαλία για

διευκόλυνση και των Καθηγητών και των φοιτητών. Οι περισσότεροι είναι πιο αποδοτικοί όταν εργάζονται από το σπίτι και πολλές εταιρίες, κυρίως στο εξωτερικό, εφαρμόζουν αυτή την τακτική. Υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί σε σχέση με τα project (ανατιθέμενες εργασίες)/παρουσιάσεις των φοιτητών ή με περιπτώσεις που η ύλη του μαθήματος απαιτεί διάδραση με τον Καθηγητή. Μπορούν να συνυπάρξουν και οι δύο μέθοδοι διδασκαλίας, για να αξιοποιηθούν καλύτερα τα πλεονεκτήματα και της παραδοσιακής διδασκαλίας και της «online» (διαδικτυακής) διδασκαλίας.

- **Στέφανος Πάντζιαρος, τριτοετής προπτυχιακός φοιτητής, Τμήμα Πληροφορικής**

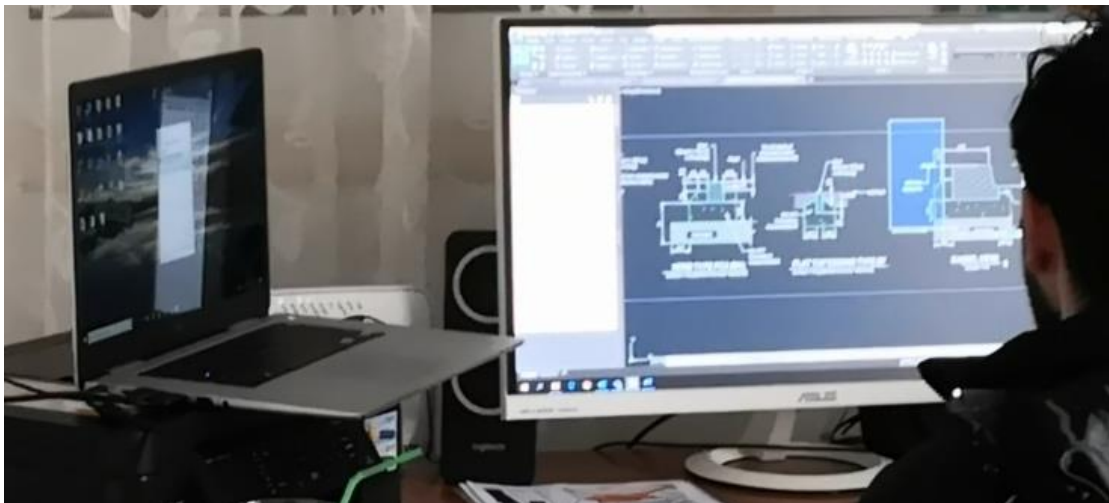
Ξεκινήσαμε από την πρώτη μέρα τα μαθήματα. Λόγω του ότι και εμείς και οι Καθηγητές μας είμαστε αρκετά εξοικειωμένοι με τους υπολογιστές και με την προσαρμογή σε νέα λογισμικά, δεν είχαμε κάποιο πρόβλημα στην όλη τη διαδικασία. Μέσω του Πανεπιστημίου, δεν υπάρχει κάποιο λογισμικό ή κάτι στο οποίο να υποστηρίζεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση -σε διαρκή ορίζοντα-, αλλά υπάρχουν αρκετές επιλογές στο διαδίκτυο, για προγράμματα που χρησιμοποιούμε για τα μαθήματα μας τώρα.

- **Ιωάννα Χρυσάνθου, πρωτοετής προπτυχιακή φοιτήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας**

Ξεκινήσαμε κανονικά τα μαθήματα από την Τετάρτη, 18 Μαρτίου και η όλη διαδικασία ήταν πολύ ομαλή και δεν υπήρχαν ιδιαίτερες δυσκολίες. Υπάρχουν επαρκείς υποδομές για μαθήματα εξ' αποστάσεως και γίνεται εύκολα, αρκετά κατανοητό το μάθημά μας. Ο Καθηγητής μπορεί να σου μιλά κανονικά, να σου δείχνει στοιχεία από το «PowerPoint» και στην εφαρμογή της Word, ακόμα και να σχεδιάζει κάτι συγκεκριμένο σε ψηφιακό πίνακα.

- **Χριστόδουλος Αριστείδου, πρωτοετής προπτυχιακός φοιτητής, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής**

Τα μαθήματα ξεκίνησαν διαδικτυακά, αρκετά άμεσα. Το ξεκίνημα, όπως και κάθε ξεκίνημα άλλωστε, παρουσίασε κάποια μικρά, τεχνικής φύσεως, προβλήματα. Οι ακαδημαϊκοί όμως, με τις όποιες δυσκολίες προέκυψαν, κατάφεραν να προσαρμόσουν το μάθημα, στις απαιτήσεις που ήταν καθορισμένες από τον κάθε κλάδο. Τα προβλήματα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε είναι κυρίως η αλλαγή του τρόπου διδασκαλίας, ο οποίος λόγω του ότι είναι καινούργιος σε εμάς τους φοιτητές, δημιουργεί δυσκολίες ως προς την υιοθέτησή του. Ο νέος τρόπος διαβάσματος, η φυσική απουσία του καθηγητή και η απουσία της βιβλιοθήκης, δημιουργεί νέα δεδομένα για τους φοιτητές.

Παρά τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προκύπτουν, μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού και φοιτητές/τριες, αναγνωρίζοντας την αδιαμφισβήτητη αξία της «παραδοσιακής» δια ζώσης διδασκαλίας, φαίνεται να είναι θετικοί και ευέλικτοι για να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα, με βασικό πάντοτε γνώμονα τη διαφύλαξη της υγείας και την προστασία της πανεπιστημιακής κοινότητας και της ευρύτερης κοινωνίας της Κύπρου.

Σε πρόσφατο εξάλλου, μήνυμά του προς όλη την πανεπιστημιακή κοινότητα, και θέλοντας να ευχαριστήσει τον καθένα ξεχωριστά, ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, Καθηγητής Τάσος Χριστοφίδης, ανέφερε μεταξύ άλλων, ότι «η επιδημία COVID-19 ήρθε να προκαλέσει τη ρουτίνα μας, τις αντοχές, την υγεία και την υπομονή μας. Έχοντας πίστη στην ερευνητική κοινότητα διεθνώς ότι δίνουν τον εαυτό τους στην προσπάθειά τους να βρουν θεραπεία, θέλω να ευχαριστήσω ειδικότερα τους φανερούς και αφανείς ήρωες του δικού μας πανεπιστημίου, τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού που προσφέρουν την εμπειρογνωμοσύνη τους, τους φοιτητές εθελοντές μας, μονάδες και ερευνητικά κέντρα που συνεισφέρουν στην τοπική και διεθνή αντιμετώπιση της κρίσης. Η συνέργεια των επιστημονικών πεδίων, η διεπιστημονικότητα, αλλά πάνω από όλα η αλληλεγγύη στους συνανθρώπους μας θα δώσουν ακόμα μία φορά τη λύση στο πρόβλημα».

Σε λιγότερο από μία βδομάδα, πρόσθεσε στο μήνυμά του ο Πρύτανης, καταφέραμε η συντριπτική πλειοψηφία των μαθημάτων να προσφέρεται εξ αποστάσεως. Σημείωσε επίσης ότι «το διοικητικό μας προσωπικό συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες του και αυτό από απόσταση. Η απόσταση αντί να μας απομακρύνει λοιπόν μας φέρνει εγγύτερα για να απαντήσουμε σε αυτή την πρόκληση. Σίγουρα πολλά μένει να κριθούν, πολλά ζητήματα θα προκύψουν στην προσπάθειά μας και στο πείσμα μας να ολοκληρωθεί επιτυχώς αυτό το εξάμηνο. Έχω πίστη ότι η κοινότητά μας θα βρει τις δημιουργικές λύσεις που χρειάζονται. Σημαντικότερη από όλα βέβαια είναι η υγεία και η ασφάλεια καθενός από εσάς, από όπου και να εργάζεστε, από όπου και να παρακολουθείτε το μάθημά σας, κάντε το προσεκτικά και με ασφάλεια».

Συμφωνώντας απόλυτα με τα ενθαρρυντικά και χρήσιμα λόγια του κ. Χριστοφίδη δεν μπορούμε παρά να κλείσουμε με αυτό: Καλό κουράγιο σε όλους. Διατηρούμε την αισιοδοξία μας, αξιοποιούμε σωστά και δημιουργικά τον χρόνο μας, **μένουμε σπίτι** και προσαρμοζόμαστε στα νέα δεδομένα.

Χριστίνα Παπαπολυβίου
Ειδική Επιστήμονας Υποστήριξης Έργου
Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
Πανεπιστήμιο Κύπρου